

دفتـر چه راهنـما

رشته‌های تخصصی سطح سه و چهار حوزه علمیه
مرکز تخصصی آخوند خراسانی (ره)

« سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۴ »

فهرست مطالب:

معرفی مرکز..... ۱

* رشته‌های تخصصی سطح چهار

رشته تخصصی سطح چهار فقه مقارن..... ۴-۵

رشته تخصصی سطح چهار کلام جدید..... ۶-۷

* رشته‌های تخصصی سطح سه

رشته تخصصی سطح سه تفسیر و علوم قرآن..... ۹

رشته تخصصی سطح سه فلسفه و کلام اسلامی ۱۰

رشته تخصصی مشاوره با رویکرد اسلامی

مواد آزمون و مصاحبه ورودی ۱۱

شرایط و ضوابط پذیرش ۱۲

باسمه تعالی

مرکز تخصصی آخوند خراسانی^(۵) وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم شعبه خراسان رضوی، مرکزی علمی- آموزشی است که به منظور نهادینه‌سازی آموزش‌های تخصصی علوم و معارف اسلامی، برای طلاب و فراگیران حوزه تأسیس شده است. توسعه ظرفیت انسانی حوزه علمیه در قلمرو آموزش‌های نوآمد اسلامی و تحقیقات ژرف‌نگر، با پرورش کارشناسان دانشوران و پژوهشگران نواندیش، کارآمد و نیاز محور در شاخه‌های مختلف علوم قرآن و حدیث، فقه، کلام، فلسفه، اخلاق و تربیت اسلامی و آگاهی از آخرین دستاوردهای علوم اسلامی و دانش‌های مرتبط، در دستور کار این مرکز قرار گرفته است.

❖ مزایا و تسهیلات:

- تنها مرکز تخصصی دارای اعضای هیئت علمی رسمی
- اعطای مدرک تخصصی رسمی سطح سه و چهار حوزه علمیه خراسان
- بهره‌مندی از اساتید توانمند کشوری حوزه و دانشگاه و فضای آموزشی مجهز
- برنامه درسی معطوف به افق‌های نوین، آموزش محور و پژوهش محور
- بهره‌مندی از کارگاه‌ها و نشست‌های تخصصی فوق برنامه
- حمایت از پژوهش‌های دانش پژوهان
- امکان تدریس دانش‌آموختگان سطح چهار در مرکز و معرفی ایشان به عنوان استاد و استاد ناظر به مدارس علمیه
- امکان مشارکت و انعقاد قرارداد با طلاب مستعد و توانمند جهت اجرای پروژه‌های آموزشی، پژوهشی، ...
- امکان ادامه تحصیل دانش‌آموختگان سطح سه در مقطع تحصیلی سطح چهار و دکترا در مراکز حوزوی و آموزش عالی
- زمینه‌سازی جهت رشد طلاب مستعد از طریق مشارکت در نشست‌های علمی، فعالیت‌های پژوهشی، تشکیل پرونده تخصصی تبلیغ، ...
- بهره‌مندی از کتابخانه تخصصی با بیش از ۱۲۰,۰۰۰ جلد کتاب مکتوب و دیجیتال در موضوعات مختلف
- بانک چند رسانه‌ای و مشاوره‌های آموزشی و پژوهشی
- اعطای جوایز و کمک هزینه تحصیلی

رشته‌های تخصصی سطح چهار

«رشته تخصصی سطح چهار فقه مقارن»

❖ اهداف رشته

- پرورش دانشوران مسلط بر رویکرد مقارن در فقه و مبانی اجتهاد، با محوریت فقه اهل بیت علیهم‌السلام و مقایسه با سایر مذاهب فقهی، و آشنا با نظام‌های مبتنی بر فقه مانند حقوق؛
- تربیت متخصصان لازم جهت تحقیق و بررسی انتقادی مذاهب فقهی و پاسداری از حریم فقه اهل بیت علیهم‌السلام در برابر شبهات گوناگون به ویژه از ناحیه سلفیه؛
- تقویت مباحث روش‌شناختی و رویکردهای مطالعاتی تطبیقی و میان‌رشته‌ای، و توسعه دیدگاه‌های کل‌نگرانه و نظام‌واره از فقه در حوزه؛
- توسعه ظرفیت حوزه در رویکردها و روش‌های مقارن برای تولید علمی در مسیر استنباط احکام و نظام‌های اقتصادی، اجتماعی، حقوقی و سیاسی مورد نیاز جامعه اسلامی.

❖ ساختار کلی دوره

- رشته تخصصی سطح چهار فقه مقارن، از ۱۰۸ واحد درسی تشکیل شده است که با احتساب رساله در چهارسال تحصیلی ارائه و به شرح زیر تقسیم‌بندی می‌شود:
- دروس پیشنهادی به ارزش ۱۶ واحد نظری و عملی
 - دروس مبانی کلامی، فقهی، حقوقی و سیاست به ارزش ۲۲ واحد نظری
 - دروس اصول فقه مقارن به ارزش ۲۴ واحد نظری
 - دروس فقه استدلالی مقارن به ارزش ۲۴ واحد نظری
 - دروس دانش و ابزار پژوهش به ارزش ۴ واحد عملی
 - رساله به ارزش ۱۸ واحد درسی

❖ جدول دروس سطح چهار فقه مقارن

ساعت حضوری	واحد	عناوین دروس	ساعت حضوری	واحد	عناوین دروس	سال تحصیلی
	۴	فلسفه علم حقوق		۴	درک متون عربی با تاکید بر فقه	دروس پیشنیاز (۱۶ واحد):
	۳	قواعد فقه فریقین/۱(شیعه)		۳	مبانی رجالی و حدیثی فریقین/۱(شیعه)	
		---		۲	شناخت سلفیه	
۶۴	۴	قواعد فقه فریقین (شیعه)	۹۶	۶	خارج اصول ۱ (مباحث الحکم الشرعی، اجتهاد- تنويع الدلیل الشرعی، الفوارق بین الاصول اللفظیه، حجیت ظهورات الفاظ، کتاب و السنه	سال اول ۲۴ واحد/ ۳۸۴ ساعت حضوری
۴۸	۳	مبانی رجالی و حدیث شناسی فقهی فریقین ۱ (شیعه)	۹۶	۶	خارج فقه ۱ (فقه عبادات ۱، ۲)	
۳۲	۲	روش ها و مکاتب فقهی معاصر	۴۸	۳	مذاهب فقهی	
۶۴	۴	قواعد فقه فریقین/۲ (اهل تسنن)	۹۶	۶	خارج اصول ۲ (نسخ الادله و توضیحها، المتشابه و المحکم، دلالة الفعل، سنه الصحابی، حجية الاجماع، الشهرة، سيره)	سال دوم ۲۴ واحد/ ۳۸۴ ساعت حضوری
۳۲	۲	مبای رجالی و حدیث شناسی فقهی فریقین ۲ (اهل سنت)	۹۶	۶	خارج فقه ۲ (فقه احوال شخصیه و فقه سلوک اجتماعی)	
۳۲	۲	شناخت سلفیه	۶۴	۴	فلسفه علم حقوق / پیشنیاز	
۱۲۸	۴	درک متون عربی معاصر	۹۶	۶	خارج اصول ۳ (القياس، الاستحسان، مقاصد الشريعة، المصالح المراسله، سد الذرائع و فتح الذرائع، البرائة الشرعيه)	سال سوم ۲۰ واحد/ ۳۸۴ ساعت حضوری
۶۴	۴	مبانی کلامی اجتهاد در فریقین	۹۶	۶	خارج فقه ۳ (فقه معاملات و ابواب و مستحاثات فقه قضا و جزا)	
۳۲	۲	فقه سیاسی معاصر	۹۶	۶	خارج اصول ۴ (مبادئ تعارض الادله، اسباب اختلاف الاحاديث، التعارض غير المستقر، التعارض المستقر)	سال چهارم ۲۲ واحد/ ۴۱۶ ساعت حضوری
۶۴	۴	نظام قضایی و اصول دادرسی تطبیقی	۹۶	۶	خارج فقه ۴ (مستحدثات فقه سیاسی، فقه معاملات و فقه طب)	
-	-	----	۱۲۸	۴	متون فقه اسلامی به عربی معاصر	
-	-	---	-	۱۸	رساله	

❖ مواد آزمون و مصاحبه ورودی:

مواد	ضریب	منابع آزمون
اصول فقه	۴	کفایة الاصول (آخوند محمد کاظم خراسانی): المقصد السادس: فی القطع / فی حجیة ظواهر الألفاظ/ حجیة الخبر الواحد؛ المقصد السابع: فی الاستصحاب؛ المقصد الثامن: فی تعارض الأدلة و الأمارات یا: دروس فی علم الاصول، الحلقة الثالثة (شهید سید محمد باقر صدر): از ابتدا تا اول الدلیل الشرعی، الوظيفة فی حالة العلم الاجمالي، و الخاتمة فی تعارض الأدلة الأصول العامة للفقہ المقارن (سید محمد تقی حکیم): بحوث تمهیدیة (۳)؛ أصول الفقہ المقارن: الباب الأول؛ القياس / الاستحسان / المصالح المرسله/ فتح الذرائع و سدها
فقه	۴	المکاسب (شیخ مرتضی انصاری): از ابتدای کتاب البیع تا شروط المتعاقدين الانصاف فی مسائل دام فیها الخلاف (شیخ جعفر سبحانی): الوضو، فی کتاب و السنه، السجود علی الأرض، الجمع بین الصلاتین، متعة النساء
کلیات و قواعد فقه	۲	دروس تمهیدیة فی القواعد الفقهیة (شیخ باقر ایروانی): قاعدة لاتعداد/ قاعدة لا ضرر/ قاعدة لاخرج/ قاعدة بد
ادبیات عرب	۱	نهج البلاغه: تجزیه و ترکیب متن انتخابی

«رشته تخصصی سطح چهار کلام جدید»

❖ اهداف رشته

- پرورش دانشوران مسلط در استنباط اعتقادات و دیدگاه‌های صحیح از منابع اصیل اعتقادی امامیه و دفاع از آنها متناسب با نیازهای عصر جدید
- تربیت متخصصان لازم جهت تحقیق و ارزیابی انتقادی دیدگاهها و استدلال‌های مخالفان اعتقادات صحیح اسلامی
- آشنایی و تسلط بر میراث فیلسوفان و متکلمان اسلامی جهت مواجهه با مسائل جدید کلامی
- تسلط بر منابع فکری دست اول دنیای جدید و بنیان‌های سکولاریسم و توانمند در نقد آنها

❖ ساختار کلی دوره

رشته تخصصی سطح چهار کلام جدید، از ۶۹ واحد درسی تشکیل شده است که با احتساب رساله در چهار سال تحصیلی ارائه و به شرح زیر قابل تقسیم است:

- دروس پیشنهادی به ارزش ۱۸ واحد نظری
- دروس تخصصی به ارزش ۵۱ واحد نظری و عملی

توضیح: جهت اخذ مدرک سطح چهار تخصصی، مکاسب و کفایه باید خوانده شود و نیازی به دروس خارج نیست؛ اما جهت استمرار خدمات و شهریه، شرکت در امتحانات سطح چهار و اتمام ۶ سال خارج ضروری می باشد.

❖ جدول دروس تخصصی:

عنوان درس	تعداد واحد	عنوان درس	تعداد واحد
حکمت متعالیه ۱	۵	فلسفه غرب	۴
حکمت متعالیه ۲	۵	مسائل کلام جدید	۴
حکمت متعالیه ۳	۵	مسائل کلام جدید	۲
مبانی فلسفه دین ۱	۲	مسائل کلام جدید	۴
مبانی فلسفه دین ۲	۲	رساله	۱۸

❖ جدول دروس پیشنهادی:

عنوان درس	تعداد واحد	عنوان درس	تعداد واحد
منطق قدیم (برهان، جدل و مغالطه)	۳	فلسفه اسلامی ۲	۵
فلسفه اسلامی ۱	۵	فلسفه اسلامی ۳	۵

❖ مواد آزمون و مصاحبه ورودی:

مواد	ضریب	منابع آزمون
کلام اسلامی	۴	کشف المراد (علامه حلی): از المقصد الثالث تا پایان جستارهایی در کلام جدید (گروهی از نویسندگان؛ انتشارات سمت و دانشگاه قم)
فلسفه اسلامی	۴	الشواهد الربوبیه (ملاصدرا): مشهد اول
منطق	۲	الاشارات و التنبيهات (ابن سینا): بخش منطق

رشته‌های تخصصی سطح سه (۳ و ۲ پیوسته)

«رشته تخصصی سطح سه تفسیر و علوم قرآن»

❖ اهداف رشته

- شناخت تفصیلی از دیدگاه‌ها و نظریات پایه در حوزه تفسیر و علوم قرآن
- شناخت تفصیلی از تاریخ و علوم قرآن
- تسلط کامل بر درک و تحلیل منابع اصیل حوزه تفسیر و علوم قرآن
- توانایی تحلیل و مقایسه دیدگاه‌ها و نظریات قرآن پژوهان مسلمان
- توانایی تحقیق و نگارش مقالات علمی ترویجی

❖ ساختار کلی دوره

- رشته تخصصی سطح سه تفسیر و علوم قرآن، از ۱۵۰ واحد درسی تخصصی و عمومی تشکیل شده است که در شش نیم‌سال تحصیلی ارائه و به دو بخش اصلی قابل تقسیم است:
- دروس عمومی با احتساب پایان‌نامه به ارزش ۷۲ واحد نظری و عملی
 - دروس تخصصی به ارزش ۷۸ واحد درسی نظری و عملی

«رشته تخصصی سطح سه فلسفه و کلام اسلامی»

❖ اهداف رشته

- شناخت تفصیلی دیدگاه‌ها و نظریات پایه در فلسفه‌های مشاء، اشراق و متعالیه
- شناخت تفصیلی تاریخ تحولات فلسفی در جهان اسلام
- تسلط کامل بر درک و تحلیل منابع اصیل فلسفی در جهان اسلام
- توانایی کافی برای صورت‌بندی دعاوی و دلایل فلسفی
- توانایی تحلیل و مقایسه دیدگاه‌ها و استدلال‌های فلسفی در جهان اسلام
- توانایی تحقیق و نگارش مقالات علمی ترویجی

❖ ساختار کلی دوره

- رشته تخصصی سطح سه فلسفه و کلام اسلامی از ۱۸۰ واحد درسی تشکیل شده است که در شش نیم‌سال تحصیلی ارائه و به دو بخش اصلی قابل تقسیم است:
- دروس عمومی با احتساب پایان‌نامه به ارزش ۷۶ واحد نظری و عملی
 - دروس تخصصی به ارزش ۱۰۴ واحد درسی نظری و عملی

«رشته تخصصی مشاوره با رویکرد اسلامی»*

❖ اهداف رشته

- شناخت مبانی و مسائل مشاوره اسلامی بر مبنای آموزه های قرآن و روایات.
- ایجاد و ارتقاء مهارت های لازم، جهت ارائه خدمات مشاوره و روان درمانی به طلاب.
- تقویت توان پاسخگویی به پرسش ها و شبهات و حل مشکلات و نیاز های مرتبط با زندگی دینی.
- آشنایی با مکاتب مهم مشاوره.
- شناخت منابع و مآخذ مباحث مشاوره و ایجاد توان فهم آن.
- افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و بررسی تطبیقی و زمینه سازی جهت تالیف و ترجمه در زمینه مشاوره اسلامی.
- ایجاد توان تدریس مباحث مشاوره اسلامی.
- تربیت طلاب مستعد، جهت ورود به سطوح بالاتر.
- زمینه سازی جهت تحقق مطالبه بنیان گذار جمهوری اسلامی حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری(زید عزه) در خصوص اسلامی سازی علوم انسانی.

❖ ساختار کلی دوره

رشته تخصصی سطح سه پیوسته مشاوره با رویکرد اسلامی، از ۱۶۵ واحد درسی تخصصی و عمومی تشکیل شده است که در در پنج سال معادل ۱۰ نیم سال تحصیلی ارائه و به دو بخش اصلی قابل تقسیم است:

- دروس عمومی با احتساب پایان نامه به ارزش ۶۶ واحد نظری و عملی
- دروس تخصصی به ارزش ۹۹ واحد درسی نظری و عملی

* این رشته در صورت مجوز شورای گسترش حوزه علمیه خراسان برگزار می شود.

مواد آزمون و مصاحبه ورودی رشته‌های سطح دو و سه:

ارزشیابی	مواد	سؤال	ضریب	امتیاز	منابع آزمون
آزمون کتبی مشترک برای تمامی رشته‌ها مجموع ۶۰ امتیاز	اصول فقه	۱۰	۱	۱۰	دارندگان مدرک سطح دو: فرآیند الاصول (شیخ انصاری): مبحث قطع و ظن و ابتدای اجماع دارندگان مدرک سطح یک (فقط یک متن به انتخاب طلبه، پاسخ داده شود): - اصول فقه (مرحوم مظفر): تا پایان باب سابع مقصد سوم (انتهای سیره) - الوسیط: تا ابتدای مقصد ثامن، تعارض ادله - حلقه ثانیه: تمام کتاب
	فقه	۱۰	۱	۱۰	دارندگان مدرک سطح دو: المکاسب المحرمه (شیخ انصاری) دارندگان مدرک سطح یک: درسنامه فقه یا دروس تمهیدیه و یا الروضه البهیة (المتاجر، الاجاره، النکاح، الطلاق، الشفعه، الصلاه، الحج، الخمس، القضاء، الجهاد، المضاربه، الوقف، العصب، الرهن)
	صرف و نحو کاربردی	۲۰	۲	۴۰	صرف: در حد صرف ساده نحو: در حد مبادئ العربیه ج ۴
آزمون کتبی رشته تفسیر و علوم قرآن مجموع ۱۴۰ امتیاز	تفسیر قرآن	۲۰	۴	۸۰	تفسیر مجمع البیان سوره های حشر، حدید و حجرات
	علوم قرآن	۱۵	۲	۳۰	درسنامه علوم قرآنی سطح ۱ (جوان آراسته ۱)
	بلاغت	۱۵	۲	۳۰	جواهرالبلاغه
آزمون کتبی رشته فلسفه و کلام اسلامی مجموع ۱۴۰ امتیاز	فلسفه	۱۰	۲	۲۰	آشنایی فلسفه (مرتضی مطهری)
	کلام	۲۰	۳	۶۰	آموزش کلام اسلامی از دکتر سعیدی مهر
	منطق	۲۰	۲	۴۰	المنطق (مرحوم مظفر)
	تاریخ فلسفه	۱۰	۲	۲۰	بخش «فلسفه و حکمت» از خدمات متقابل اسلام و ایران (مرتضی مطهری)
آزمون کتبی رشته تخصصی مشاوره با رویکرد اسلامی مجموع ۱۴۰ امتیاز	تربیت	۲۰	۲	۴۰	سیری در تربیت اسلامی (بخش ۱ تا ۳)؛ مصطفی دلشاد تهرانی
	مشاوره	۲۰	۴	۱۰۰	روشها و فنون راهنمایی و مشاوره (فصل ۱، ۲، ۳)؛ امید حمیدی
مصاحبه مشترک برای تمامی رشته‌ها مجموع ۱۰۰ امتیاز	درک متون			۳۰	متون کلاسیک رشته منتخب
	شناخت رشته انتخابی			۳۰	آشنایی کامل با اصطلاحات پایه رشته منتخب / آشنایی با تاریخ و عالمان برجسته رشته منتخب
	توانایی و تجربه پژوهش			۲۵	هر مقاله علمی مرتبط چاپ شده: ۱۵ امتیاز و چاپ نشده یا چاپ شده غیر مرتبط ۱۰ امتیاز
	سایر امتیازات			۱۵	رتبه های تحصیلی، حفظ قرآن، دیگر زبان ها، زی طلبگی

شرایط و ضوابط پذیرش

شرایط پذیرش

- تابعیت جمهوری اسلامی ایران و التزام عملی به ولایت فقیه
- سلامت جسمی، صلاحیت اخلاقی و داشتن حداقل ۳۰ سال سن
- سطح سه پیوسته: سوابق موفق تحصیلی در حوزه علمیه، حداقل اتمام سطح یک (تحصیلات بالاتر دارای اولویت است)
- سطح چهار: داشتن مدرک تحصیلی سطح سه
- تبصره: تکمیل تعهدنامه ارائه مدرک تا ابتدای آغازین نیمسال تحصیلی برای داوطلبانی که مدرکشان آماده نیست.
- داشتن پرونده رسمی تحصیلی (یا انتقالی) در مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان
- قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی
- تعهد به تحصیل تمام وقت

زمان و مراحل پذیرش

مهلت ثبت نام: ۲۵ خرداد ۱۴۰۳

آزمون ورودی: پنجشنبه ۷ تیرماه ۱۴۰۳

نحوه ثبت نام:

- ۱- به صورت اینترنتی از طریق وبگاه Paziresh.dte.ir
- ۲- مراجعه حضوری به اداره امور آموزشی و تهذیب مرکز تخصصی آخوند خراسانی

مدارک ثبت نام پس از قبولی در مصاحبه

- تصویرکارت ملی و یک قطعه عکس پشت نویسی شده
- داشتن مدرک تحصیلی سطح سه برای پذیرفته شدگان سطح چهار
- گواهی اتمام سطح یک حوزه یا اشتغال به تحصیل در پایه هفتم و بالاتر برای پذیرفته شدگان سطح سه پیوسته
- سایر گواهی‌های لازم مطابق با جدول امتیازات مصاحبه

تذکرات مهم

- مدت تحصیلی در رشته‌های سطح چهار، چهار سال با احتساب رساله و در رشته‌های سطح سه پیوسته، پنج سال (معادل ۱۰ نئسمال) بدون احتساب پایان نامه است.
- دانش پژوهان پذیرفته شده، مجاز به تحصیل هم زمان در سایر مراکز آموزشی حوزوی و دانشگاهی نیستند.

نشانی و شماره تلفن

مشهد مقدس، چهارراه خسروی، خیابان آیت الله خزعلی، نبش خیابان آیت الله طبسی،
دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی، طبقه اول، مرکز تخصصی آخوند خراسانی (ره)
اداره امور آموزشی و تهذیب

تلفن تماس: ۰۵۱۳۲۲۳۳۸۰۲ و ۰۵۱۳۲۲۱۸۱۰۴